

המדינה מול אזרחיה

מאת אורי אבנרי

אולם הוא יכול להיות לסמל לפשיטת-רגל ציונית.

הפתרון: מחנה ריכוז

אשליה אחרת היא שאפשר לקיים לאורך-ימים חוק מבלי שיבוצע. זו הטענה: מוטב שחוק כזה יהיה בתוקפו. איש לא ישתמש בו. אולם אם אי-פעם יתעורר מצב כה חמור עד כי יהיה צורך באמצעי-דיכוי חמורים, יהיה החוק מוכן.

אולם:

חוק הנותן אפשרות להשתמש באמצעי-דיכוי משוטטים, במקום להזדקק לדרכים ארוכות ומפרכות של שיכנוע, מאמץ כלכלי ונשיאה בעול — הנהו פיתוי מתמיד לשליט.

מצבי-הירום קיימים במדינת ישראל פעמיים בשבוע אם אפשר לחסלם בדרך הפשוטה של מחנה-הריכוז, יקום דור של פקידים שישתכנעו שהדבר הוא לטובת המדינה.

שום שופט לא יוכל למנוע זאת. כי חוק זה שובר את המבצר האמיתי לחופש האדם במדינה: את בית-המשפט. הוא מוציא מידי השופט את הפיקוח על מאסר אדם בידי המשטרה. הוא הופך אותו במקרים רבים למכונה חסרת-ישע. שאין לה תפקיד אלא להטיל על הנאשם עונש-מינימום קבוע בחוק — שוטח ברכות המערערת את עצם מעמדו של שופט.

השופט חייב לפעול בהתאם לחוק. אם ית-קבל חוק מדכא, והפוך השופט לשליח הדי-כוי — אם ירצה בכך ואם לא ירצה.

זריקה של מורפיום

ישנם אנשים רבים אשר מלות-הקסם, בפי-חן המדינה-משפיעות עליהם כזריקה של מורפיום.

בפתח המדינה אינו דבר פשוט. אין הוא שווה כן בבית-הסוהר. הוא חי בלבו של האזרח. כי הכרתו הצלוזה, חוק השולט את חרות האדם ואת ההגנה על זכותו הדמוקרטית, מערער את בפתח המדינה — אפילו כשהוא פועל בשמו.

האסון הוא, שרבים במדינת ישראל מוכנים להסכים לאמצעי-דיכוי כשהדבר מכוון נגד ירי-ביהם. אנשי הימין ששים לקראת דיכוי-ה-שמאל. אנשי השמאל שמחים על דיכוי הימין. מטרות הגלויה של הצעת-חוק זו היא לזכר קומוניסטים, מצדיקי דין פראג ודומיהם. כל אלה שמעשי הקומוניסטים בחדשים האחרונים עוררו את חמתם, עוזרים להתפתות לקבל חוק זה בברכה.

אולם שום דבר בהצעת-חוק זו אינו מגביל אותה לחוג מסוים. אותו אמצעי המחסל היום את חרות הקומוניסט, מחר יחסל את זכויות איש תנועת-החרות, או ישבור את הציונים הכלליים. קואליציות באונו והולכות. החוק יישאר.

שמחה לאידו של הזולת לא היתה מעולם שיקול פוליטי מחוסר.

הכרעה של אצטוו

בעמדו מול שופטיו, אמר לוחם-החופש ה-דגול, ג'ואהרלאד נהרו:

השונכ לישון עם נמר, אל יתפלא אם יאכל אותו הנמר בלידה.

המצדיק הצעת-חוק זו, או משלים עמה, או עובר עליה לסדר היום — אל יתפלא אם יפגש עמה שנית בנסיבות פחות נעימות.

מאה ועשרים אזרחי ישראל, המהווים את הכנסת והמחוקקים את החוקים, עומדים איש איש לפני הכרעה של מצפון. הרמת-יד אוטו-מטית, נוחות מפלגתית, שוב אינו יכולות לפ-טור אותם מאחריות מוסרית זו.

הסכנה של הסיכוב השני אינה פרי דמיון. היא קיימת. אולם לפי כל הדעות אין זו סכנה קרובה או מיידית.

השתמש במצב זה כדי לכוף על המדינה אגרונו של היסטריה, משטר של טרור בתוקף החוק — הרי זה היקוי מושגם למשטרים ה-פאשיסטיים-למחצה השוררים בכמה ממדינות ערב. המורה הגדול של תורה זו הוא אדיב שישקלי, הרוזן הסורי.

כמות המתח המוסרי הגבוהה של חברה די-מוקרטית וחלוצית ניצחה ישראל בשדות-הקרב את הצבאות הטובים של אויביה, שלחמו ב-שליחות משטר פיאודלי ורודני. שבירת המתח המוסרי הזה כמותה כשבירת עמוד-השדרה של הגוף הלאומי.

שמירת המתח הדמוקרטי הזה בתקופה של-לא-מלחמה-ולא-שלום, בתקופה של התנקשו-יות מתמידות על הגבול ומגיפת ההסתננות — אין זה תפקיד קל. מי שאינו מסוגל לכך אינו ראוי למשול בארץ זו בתקופה זו. הוא קטן מדי לתקופה המחייבת גדולה.

חוק למען הג'ונגל

אולם מצדיקי הצעת-החוק אינם מעמידים כדל פנים שהיא באה בגלל המתרחקות על ה-גבול. הם רואים בה משכיר להתגבר בעזרתו על המכשולים הפנימיים.

זו הטענה, כשהיא נאמרת בתום-לב: מדינת ישראל הפכה ג'ונגל. יסודות פרושים, פראיים ופלידיים הובאו בתוקף חוק-השבות, מעשי אגמות ואונם הפכו מעשים של יום-כ-יומו, או לילה בלילו.

קבוצות של טרור התארגנו בנוער, ביצעו ללא הפרעה שורה של מעשים מתועבים הפוגעים במעמד המדינה — פיצוץ הצירות ה-סובייטיות, הכאת הכנר יאשה חפץ.

אין ללחום באלה באמצעים המקובלים. דרוש חוק תקיף, שיתן בידי השופט והשוטר את האמצעי לשירות הרעה בעוד מועד.

זהו פטנה כנה. היא מוטעית. היא מסוכנת מפני שהיא כנה ומוטעית. המעשים הפלידיים רבו בזמן האחרון. אין להתפלא על כך בארץ של עליה וחבלי קליטה. אולם בשום מקום שהוא לא הגיע ולא התקרב המצב הפלידי לממדים של משבר. אין שמץ של סימן לכך שאין לגבור על המצב באמצעים ה-מקובלים של חוק צודק ואנושי, בתוספת מאמץ חינוכי מתאים.

מעשי הטרור היו למגיפת. אולם האחריות ה-מלאה לכך רובצת אך ורק על הממשלה. לפחות שנים ממוסדותיה מטיילים את האחריות בגלוי זה על זה. מושהו גילה חוסר-כשרון מדהים. תפקידה של הממשלה הוא לדבר מי הוא מי-שהו זה. חוק דרסטי יותר אינו יכול לפתור בעיות של חוסר-כשרון.

לתת למנגנון חסר-כשרון סמכויות רחבות יותר, שלטון כמעט בלתי-מוגבל על עצם חיי האזרח הפשוט — זהו פשע כלפי האזרח.

החוק אינו מאלא ק'יבה

יתכן שמאחורי הטענות הכנות מסתתרת מחשבה נוקשה יותר.

ככל שגובר המשבר הכלכלי בארץ, גוברת סכנת התסיסה בשכבות הפחות-מוגנות במדי-נה. הפגנות של מחוסרי-עבודה, וביחוד של עולים חדשים, הפכו תופעה רגילה. לפעמים מלזות הפגנות אלה מעשי איומות.

בתוקף החוק החדש אפשר לזכר תופעות אלה באכזריות.

האם הדבר כדאי?

מעולם לא עזרה אלה בידי של שוטר למלא קיבה של אדם.

חוק תקיף אינו תחליף לתכנית כלכלית.

שום אדם נורמלי אינו אוהב לקרוא בספר חוקים. החוק הוא ענין משעמם. כתוב בשפה שאינה ניתנת להבנה, ענין פרטי של כמה מאות עורכי-דין עטופי גלימות שחורות, המסוג-לים להתפלפל על ענינים כאלה.

אולם ישנם חוקים שאין אדם נאמן רשאי להתעלם מהם, כאשר הם חוקים המאיימים על עצם יסודות החיים החופשיים, כאשר הם באים להפוך את האדם לכדור-מישחק בידי אנשי-שררה, כאשר הם ממותים במגעם את האירואלים שבלעדיהם אין קיום של כבוד.

כדור האחרון ידעה ארץ-ישראל חוקים כ-אלה. ללחום בהם, למנועם ולחסלם היתה חוב-תו העלוונה של כל צעיר עברי. הוא עשה זאת בפקודתם של האנשים העומדים כיום בראש מדינת-ישראל ומפלגותיה. חוקי הדיכוי כברו תחתם את השלטון הזר שהיה אחראי ל-חיקיתם.

עבירה נגד המדינה!

בעמודים הבאים מתפרסם הנוסח של הצעת-חוק המונחת לפני הכנסת. קיימת סכנה המורה שהצעת-חוק זו תתקבל מתוך אדישות, מחוסר-הגבנה.

הצעת-חוק זו קוראת לעצמה בשם, חוק ל-תיקון דיני העונשין — עבירות נגד המדינה — תשי"ג. לפי מיטב אמונתו, הצעת-חוק זו היא עבירה נגד המדינה.

לפי מיטב אמונתו, מאיים חוק זה על כל אשר הוקם ונבנה משך שני דורות, בזיעת חלוצים וזרם הייודים.

לפי מיטב אמונתו, אין דומה לחוק זה בשום מדינה דמוקרטית. ולא נחקק חוק כזה בגלוי ועל גבי הניר גם ברוב המדינות הפוטאליות-טריות.

לפי מיטב אמונתו וזחי הצעת-חוק פאשיס-טית.

הגבת האזרח תכריע

כל עוד מדינת-ישראל היא דמוקרטית בעיק-רה, אין הצעת-חוק בזאת יכולה להתקבל כש-האזרח מבין את משמעותה. לכן תהיה הגבת האזרח להצעת-חוק זו בימים הקרובים, לפני שהדיון בכנסת יגיע לקיצו, בעלת חשיבות מכרעת.

אני מוכן להאמין כי מנפת-החוק לא הבין מה רוחה של המפלגת היוצאת מתחת ידו. אני מוכן להאמין כי רוב חברי הכנסת, כולל נציגי המפלגה השלטת, לא קראו את הצעת-החוק הזאת בעיון. אם כך הדבר, חייב הציבור לעורר אותם מתרדמתם.

כי חוק זה מעמיד בצד את החוק הפלידי של השליט הבריטי, חוק שכא לבסס את שלטונו של כובש זר בעל מטרה קולוניאלית.

חוק זה עולה בהרבה אפילו על חוקי-החירום שנחקקו על-ידי המדכא בימי המאבק העברי נגד שלטונו.

הוא יונק מתהום מוסרית אשר אין לדמיון אותה ללא חלחה.

עקבותיו של ש'ישקלי

ככל ואת קיימת סכנה מוחשית שהצעת-חוק זו תתקבל בכנסת ותיהפך לחוק המדי-נה — בשלימותה או בתיקונים חסרי-ערך, עוזרים לכך כמה שיקולים פוליטיים ומפ-לגתיים.

השיקול הראשון: מדינת ישראל בסכנה. ב-מצב של מלחמה אין לדבר באמצעים. זוהי טענת-שוא. טענת-שוא מסוכנת שבע-תיים מפני שהיא נראית כה כנה ואמיתית. המצב הנוכחי בין מדינת-ישראל לבין מדי-נות ערב עזוז להיות מצב של קבע. הוא עזוז להימשך דור שלם, אולי כמה דורות.